

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklēsiastikē Istoria

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

Prologvs Orationis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

ΕΥΣΕΒΙΟΥ ΕΥΣΕΒII
ΤΟΥ ΠΑΜΦΙΛΟΥ,
ΕΙΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΝ ΤΟΝ
ΒΑΣΙΛΕΑ τεις ακονταστηκός.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΤΟΝ
Κωνσταντίνου ἐπάνων.

Αλλ' οὐχ ἔγω μύθος, οὐχ ἀκοῆς θήρα-
τος λόγων εὐγλωττίαν πλασάμενος,
πάρεμι κυλήσων ὡς διὸ φωνῆς Σειρῆνων· θ-
δὲ χειρότερος δεπάσοιν, ὥραιοις ἀνθεστρημά-
των φρέσκει κεκαλλιεπημένοις, ήδ' αὖτε φά-
ματα τοῖς τῶν διαφορικοῖς φίλοις· οὐδὲ
δὲ πενθύμῳ, τοῦτο γένεται τὰς λεωφόρες
φεύγειν, ἐκτρέπεσθαι. μηδὲ τῷ πλήθει συ-
νιθεῖσῃ διακελεύομαι· ηὐτα δὴ βασιλικῶν
ὑμνῶν κανατέρεσις ὡδῆς ἐν ὑμῖν απαρξόμε-
νος. μνείων δὲ αὐτοὶ τὴν αὐτὴν ἐμοὶ παθε-
δότων χορείαν, πάτον αὐθρώπων ἀλεσίνων
αὐτὸς, τὸν αὐτελέθβασιθματῆς εἰς θέμις α-
νθρώπων θητείαν ποσίν. οἱ μὲν γε δημόσιες,
μηρακίων τε οὐδιόματος πεπαθημένες με-
τοπεις λόγιες, μάζαν τε ήδειαν καὶ πάνδη-
ματαζόμενοι, θυνταῖς αἰκονίσιν τοῖς διη-
μητροῖς θελγόνιων. ήδ' αὖτε τὸ κειτέλεον διη-
δοῖται· οἱ δὲ αὐτῆς μύσατης καθόλε ποτίσας,
θέων θητείας αἴτερη αὐθρώπων ἐπίσολοι,
τητεχρέποντες εἰς αὐλογίην ἐν ἀγαθῇ μοίρᾳ
ζεμενοι, τὰς αὐτές βασιλέως θεοφίλες δέσ-
τας, φιλοθέες τε πέδαξεις, τῶν αὐθρώπων
τεθημένων τε καὶ εἰλοῦτος. διατέρεοις ἀνυμ-
νῶται δεύτερα τῷ καλῶν, τοῦτον τοῦτον
ζένων γένεται αὐθρώπων οὐδιόματος, τα-
νακαλέως ψυχῆς. καὶ τῷ μὲν εἰς Θεόν, τῷν οἴ-
εις αὐθρώπων τεινονταν, τοῖς μὲν ἐκτὸς φε-
σσολον εἰρῶν ἐσθόσιν, οἱ πέδη θητείασι, τα-
μιθρώπεια διακονεῖσθαιν, σεμνὰ μὲν ὄμοις ἐ-
πιστεψυῖ, βιωφελῆτε καὶ ταῦτα πάντα γέ-
ται βασιλέως, καλά, πάλιν ἐπι λειπόμενα
τῷ θεοτέρῳ οἱ δὲ ανακτόρεων αἰγίων εἰσω,
αδύτων τε καὶ σεάτων μυχῶν ἐντὸς δια-

tilles generi humano. Quippe cuncta quæ in Imperatore nostro cernuntur, eximia sunt.
Sed tamen à divinis rebus longo intervallo superantur. Ii verò qui intra sacrarium & in

Ggg g ij

A C Go verò non fabulas, nec sermo-
nes ad aurium illecebras composi-
tos commentus, in hunc locum pro-
cessi: ut quasi Sirenum cantu auditores
permulcerem: nec ut aureis pocu-
lis, elegantium scilicet verborum flo-
sculis summo cum artificio decoratis,
voluptatis pigmenta, hujusmodi rerum
studiosis hominibus propinarem. Quin
potius Sapientum præceptis obtempe-
rans, cunctis suadeo ut vias publicas fu-
giant, neve unā cum multitudine col-
lidi velint. Accessi ergo, ut Imperato-
rias laudes novo quodam carminis ge-
nere præcinerem. Quamvis verò infi-
nitè pñē alii eandem mecum viam car-
pere conantur, ego tamen hominum ve-
stigia vitans, ut ait ille: viam ingrediar
minime tritam, quam illotis pedibus
ingredi nefas est. Liceat quidem illis
qui vulgares ac juvenilibus tritos argu-
tis sermones consecrantur, & qui suau-
em quandam ac popularē colunt Musam, hominum aures humanis nar-
rationibus delinire, dum cuncta refer-
runt ad voluptatem. Hi verò qui uni-
versalis sapientiae mysteriis initiati
sunt, utpote divinatum humanarum
que rerum scientiam consecuti; cùm
præstantioris rei delectum summa felicitatis esse ducant, Imperatoris no-
stri Deo amabiles virtutes, & pios actus, humanis ejusdem dotibus facti
que anteponunt; & inferiores res, in-
ferioribus hominibus prædicandas re-
linquent. Nam cùm Imperatoris ani-
mus rerum divinarum humanarumque
scientia præditus sit; & illæ quidem ad
Deum; hæ verò ad homines referan-
tur: illis quidem qui extratempli am-
bitum positi sunt, res humanas sug-
gerant ii qui ad hoc munus obeundum
idonei extiterint. Sunthæ quidem fa-
nè illustres & eximiae, & in primis u-

ipsa templi adyta ac penetralia ingressi A βεβηκότες, θύγατες βεβηκοίς α' κοσμίδιοι σαντες, τὰς διπόρρητας βασιλέως μητρούς τοῖς τέτων μύσαις διηγείσιν μύσους οὐδὲ τὰ ὡτα νάμασιν ἐνσεβείας καθηγείαν ψυχῆς τε αὐτῆς μηλαρσίω πλειρώ τοις επεισαντες, α' μφί τὸν πάντων βασιλέων εμβούτων, συγῆτα θεῖα τελετήρων λογοτελούμενοι, διατάξεις μητρούς μητρούς φερεντοί, φωτός δ' ἐπιπνοίς εἰνεστες απεφωνημένοι, τῶν τελείων ἥμιν ψυχῶν διδόσκαλοι α' μφί βασιλέας αὐτῆς εἰς την βασιλέως Φίδινατάς δορυφερούς θείας, α' μφί τὸν πάντων βασιλέα, τε, καθ' ἡμᾶς βασιλικῆς αρχαρχείας μητρούς τοῦ χάραγμα κεκιβδηλευμένη. τῶν Φίδινων σωματεύντων τάγματι. οἷς δὴ τοις θεοπερεπτεῖς τελεταῖς ιεροφαντέρμοι, μητρούς τοῖς θείαιν οργίαιν ἐφαψώμενα.

B

E V S E B I I   E Y S E B I O U P A M P H I L I

DE LAUDIBUS
IMPERATORIS CONSTANTINI
Oratio habita in tricennalibus.

CAP. I.

Est hæc quidem summi Imperatoris festivitas, in qua nos qui Imperatoris famuli sumus, sacrorum sermonum documentis afflati exultamus. Festivitas aurem Auctor nobis & Signifer est, summus ipse Imperator. Maximum porro Imperatorem appello eum, qui verè est maximus. Eum dico (nec succensebit qui hic adeat, quin potius hunc de divinitate sermonem pari nobiscum studio ac favore prosequetur) qui ultra universa confudit, qui omnium summus est atque altissimus & immensus. Cui cælestes quidem fornices, throni vicem præbent: terra verò est pro scabellio pedum. Atque hunc intelligentiam comprehendere nemo unquam perfectè possit. Quippe lux undique ex eo emicans, inexplicabili quodam radiorum fulgore cunctos ab lestes discurrunt exercitus: huic stipatorum officium exhibent superna potestates: haec

E Y S E B I O U
ΤΟΥ ΠΑΜΦΙΔΟΥ,
ΕΙΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΝ ΤΟΝ
βασιλέα τειακονταεπεικος.

C

Πανήγυεις μὲν αὐτη βασιλέως μητρούς την παιδεύμασιν, οι βασιλικοὶ παδεῖς δέξεχει δ' ἡμῖν τῆς εορτῆς, ομέγαροι σιλεὺς, μέγαν δ' εγώ βασιλέα καλῶ, τοιούτῳ δέ μέγαν τέτοιο δ' εἶνας Φρης (εἰπειστήσει τοι παρών βασιλεύς, αἱλαχωσθεῖσι τῇ θεολογίᾳ) τὸν ἐπέκεντα τῷ διατὸν πάντων αἰνωτατον τὸν ωτέστατον τὸν μεγέθης Φρόνοι μὲν τῆς βασιλείας μηδὲς ξεδίνοι. γῆτε ωτόποδιον διατὸν ποσὶ δέ πις ἐπαξιώς νοῦσαι τέτοιο διωστεούσαι φως δ' αμφ' αὐτὸν ἀπαρείποντο αρρώστουν μαρμαριζαῖς, παντίτωντος θεοτήτοις απιέγειται θέαν. τέτοιο σεγίαντο πολεστινούσαιο. δοξυφορόσι δ' ὑπέκειτο